

Motion till riksdagen 2025/26:874

av **Lars Isacsson m.fl. (S)**

Rättvisare fördelning av medel till länsplanerna – med hänsyn till vägnätets omfattning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att anslagen till länsplanerna för regional transportinfrastruktur även ska baseras på vägnätets omfattning i respektive län, inte enbart på befolkning och trafikarbete, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Dagens fördelning av medel till länsplanerna bygger i huvudsak på befolkning och trafikarbete. Modellen leder till en skev fördelning, där storstadslänen får en betydligt större andel av resurserna i relation till sitt vägnät än glesbefolkade län.

En rapport från riksdagens utredningstjänst (2025:512) visar att Dalarnas län får cirka 340 000 kronor per kilometer regional väg, medan Stockholms län får omkring 5 miljoner kronor per kilometer. Ser man till hela vägnätet får Dalarna cirka 40 000 kronor per kilometer, jämfört med 585 000 kronor per kilometer i Stockholm. Jämtlands län ligger allra lägst, med cirka 17 000 kronor per kilometer.

Skillnaderna blir ännu tydligare om man simulerar en alternativ fördelning baserad på vägnätets längd. Då skulle Dalarna öka sina resurser från 1,7 miljarder kronor till 3,1–3,9 miljarder kronor, och norra Sveriges län som Västerbotten och Norrbotten skulle få 2–5 gånger mer än i dag. För storstadslänen skulle anslagen minska men fortsatt ligga i nivå med deras verkliga behov av kapacitetsinvesteringar.

Glesa län har stora vägnät med många kilometer väg per invånare. Det betyder höga kostnader för drift, underhåll och investeringar, men i dag ges ingen kompensation för dessa strukturella skillnader. Resultatet är att viktiga delar av vägnätet i exempelvis

Dalarna, Jämtland och Norrbotten riskerar att halka efter, vilket får negativa konsekvenser för både vardagsresor, näringsliv och besöksnäring.

Ett mer rättvist system måste väga in vägnätets omfattning som kriterium vid fördelningen av länsplanmedel. Det skulle innebära att resurser fördelas mer proportionerligt i förhållande till de faktiska förutsättningarna och att hela Sverige kan hålla ihop.

Lars Isacsson (S)

Marie Olsson (S)

Peter Hultqvist (S)